Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

Nr. 74. Lwów, Czwartek dnia 29. Marca 1923. Rok XLI.

Kraków w. Biblioteka Jagiell.

PRENUMERATA: Miesięcznie we [Lwowie] 11.500 Mkp., z do[noszeniem] do domu 1[2.000 Mkp.], z p[rzesyłką pocztową] 13.000 [Mkp.], w [obcych] państwach 16.000 Mkp.

CENA NUMERU **500 Mkp.**

Konto czekowe P. K. O. 140.561.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz milimetrowy wynosi: Zwyczajne za tekstem 200 Mk. Nadesłane 600 Mk. Nekrologia 500 Mk. Na pierwszej kolumnie 1000 Mk. Przed kroniką i w rubryce „Repertuar 900 Mk. Po kronice i komunikaty 800 Mk. Drobne ogłoszenia za każdy wyraz 70 Mk., w rubryce kupno i sprzedaż, matrymonialne i korespondencja prywatna za każdy wyraz 80 Mk. Paski na kolumnach tekstowych po 800 Mk. za wiersz milimetrowy, szeroki 88 milim. Ogłoszenia zagraniczne o 50 proc. drożej.

REDAKCJA ul. Ossolińskich l. 15. ADMINISTRACJA ul. Chorążczyzny l. 26. — Redaktor przyjmuje między godziną 5—6. — Adres telegr. „Kurjer" Lwów. — Rekopisów nie zwraca się. — Telef. redakc. 19. Od 10 wieczór telefon 874.

Nakładem Spółki Wydawniczej „Kurjera Lwowskiego". Redaktor naczelny: Dr. Włodzimierz Jampolski.

MOTOR ROPNY
28=30 HP. stojący, wyrób niemiecki, w dobrym stanie, okazyjnie do sprzedania.
FABRYKA WYROBÓW BETONOWYCH
Bracia Beck w Kołomyji.

Likiery „BOLSA"
najprzedniejszej jakości
do nabycia we wszystkidh pierwszorzędnych handlach i restauracjach.

Dzisiejszy numer „Kurjera Lwowskiego" zawiera:

Sezonowa republika.

Feudalna dusza Niemca nie zdradzała nigdy w ciągu dziejów republikańskich aspiracji. Jarzmo despotyczne nie tylko przystawało do germańskiego karku, owszem większość nosiła nawet z pewną dumą uzdę Hohenzollernów.

Dla tych właśnie sfer, rewolucja z r. 1918 była czemś niepoczytalnem, była ciosem, który ugodził zdradliwie w grzbiet potęgi Niemiec. — „Dolchstosslegende", o której się czyta w każdej gazecie prawicowej, jest do dziś na ustach wszystkich monarchistów.

Monarchistyczną jest w Niemczech większość społeczeństwa. Zdetronizowani królowie i książęta spensjonowani generałowie i oficerowie, szlachta, wielcy kapitaliści oraz chłopstwo stanowiące 50 proc. ludności, wszystko to duszą i ciałem przywiązane jest do despotycznego, monarchistycznego rydwanu, Z pośród olbrzymiej masy urzędniczej zaledwie 1/3 myśli kategorjami republikańskiemi. Wszystkie prawie uniwersytety całym swoim moralnym i naukowym wpływem popierają płatońską ideę o państwie. Szkoły średnie i niższe może nawet z większą jeszcze brutalnością odrzucają wszystko, co tchnie wolnomyślnością. Jedyną warstwą republikańską, to robotnicy i część mieszczaństwa. Prasa prawicowa nazywa republikę instytucją żydowską i wmawia w masy, że wszystkie nieszczęścia, jakie Niemcy obecnie znoszą, mają swe źródło w republikańskim ustroju i parlamentaryźmie.

Tylko na tym psychologicznym ekranie można najlepiej i obserwować i rozumieć, zamach Kappa szereg mniejszych monarchistycznych wybuchów i ostatni spisek w Prusiech. Już z góry powiedzieć można, że zdemaskowanie najnowszego występu monarchistów zupełnie nie podcięło właściwego korzenia. Złamano tylko jedną gałąź, gdy pień rośnie i rozwija się pomyślnie.

Że ostatni zamach był tylko ekspozyturą centrali bawarskiej, na to mamy dowód w rządowem rozporządzeniu pruskiego ministerstwa, rozwiązującem tzw. „Deutschvölkische Freiheitspartei", na której czele stali osławieni posłowie do sejmu Rzeszy: Wulle, Graefe i Henning. Dokument urzędowy wyraźnie stwierdza, że partja ta została założona w dniu 16 grudnia 1922 roku. tj. w miesiąc po wydaniu rozporządzenia pruskiego, na mocy, którego cała nacjonalno-socjalistyczna niemiecka partja robotnicza", jako wymierzona przeciw republice została rozwiązana. Rozwiązanie to jednak dokonało się tylko formalnie, tzn. zmieniono nazwy, a organizacja pozostała nienaruszona. Dokument urzędowy cytuje słowa organu tej partji, wychodzącego w Gliwicach pt.: „Der Sturm",

Błyski po uznaniu polskich granic.

P. Zamoyski zaprzeczył pochwałom endeckim. Deklaracja Białorusinów. Czesi zezwalają na awantury ukraińskie przeciw Polsce.

„ZASŁUGI" P. ZAMOJSKIEGO W SWIETLE PRAWDY.

Warszawa. (Tel. wł.) (G) W związku z glosami prasy Chjeny, która w dalszym ciągu przypisuje doniosłą rolę p. Zamoyskiemu i Skirmuntowi w uznaniu granic wschodnich Polski przez Radę ambasadorów, dowiadujemy się z zupełnie pewnego źródła rzeczy następujących: Kiedy pos. Zamoyski otrzymał polecenie od rządu polskiego wręczenia Radzie Ambasadorów noty w sprawie domagania się przez Polskę uznania granic wschodnich, wówczas nadesłał depeszę do Warszawy, w której zawiadomił rząd, że spełniając polecenie złożył wprawdzie taką notę Radzie ambasadorów jednakże zastrzega się, że żadnej odpowiedzialności w tej sprawie na siebie wziąć nie może.

Z depeszy tej więc jasno wynika jaki był stosunek do całej sprawy p. Zamojskiego, wynika następnie, że jeżeli nie, chciał wziąć na siebie odpowiedzialności, to tembardziej śmieszną jest rzeczą przypisywać mu zasługi.

BIAŁORSINI CHCĄ SPÓŁPRACOWAĆ Z POLSKĄ.

Warszawa. (AW). Prezydjum Białoruskiego Komitetu w Warszawie opublikowało w prasie deklarację, w której między innymi czytamy: „Ostatnia decyzja Rady ambasadorów w sprawie uznania granic wschodnich kładzie kres podziemnym intrygom wśród Słowian polskich. Naród białoruski rozumie, że nie w walce z Polską, lecz pod osłoną państwowości polskiej znaleźć można spokojny byt i kulturalny rozwój. W zgodnej pracy nad budową lepszej doli, bratnie narody polski i ruski usuną przyczyny zła, mogące w przyszłości je dzielić.". Na deklaracji podpisany jest między innymi Ładnow, b. minister spraw zagr. białoruskiej republiki ludowej i prezes delegacji białoruskiej na konferencję pokojową w Paryżu.

Awantury ukraińskie w Pradze.

Demonstracje na ulicach miasta.

Warszawa. (tel. wł.) (G.) Z **Pragi** donoszą, że 25. bm. odbyła się tam demonstracja urządzona przez Ukraińców a wymierzona przeciwko uchwale Rady Ambasadorów w sprawie granic wschodnich. Hasłem tej demonstracji było: „precz z okupacją Galicji Wschodniej przez Polskę". W demonstracji wzięli udział prócz studentów także członkowie wojska ukraińskiego. Manifestanci powzięli rezolucję wymierzoną przeciw uchwale Rady Ambasadorów o domagającą się oderwania od Polski Galicji Wschodniej, Chełmszczyzny, Wołynia i Podlasia, dalej, że Ukraińcy nie zgodzą się na samowolny dyktat Rady Ambasadorów i odpowiedzą nań walką dopóki nie osiągną wyzwolenia ziem ruskich.

—ooo—

gdzie wyraźnie oświadczono, że „ruch nacjonalno-socjalistyczny i niemiecko-narodowa partja wolności, mają jedne i te same cele". W ostatnich dniach nastąpiło zupełnie zlanie obu tych organizacji, które przeszły w całości pod komendą Adolfa Hitlera.

Gałąź pruska, mając na karku rozporządzenie o ochronie republiki, wolała nadać sobie formę partji parlamentarnej, gdyż tylko w ten sposób sposób mogła w tej połaci kraju pracować.

Zamach przygotowany był na marzec ze wszystkimi szczegółami. Oddziały zbrojne miały dokładne dyspozycje, pieniądze i broń. Reichswehr przyobiecała zachować „życzliwą nieutralność". — Pierwszym krokiem miało być rozpędzenie parlamentu, i ustanowienie dyktatury wojskowej.

Tymczasem dzięki sprytowi Severinga, pruskiego ministra spr. wewn., zdołano wpaść na ślad spiskowców. Znanego Rosbacha aresztowano, przeprowadzono rewizję w monarchistycznych organizacjach, zdemaskowano robotę przewódców — niemiecko-ludowej partji wolności i całą sprawę wytoczono przed forum parlamentu Rzeszy, — Jednakże rewelacje Severinga nie zdziwiły zupełnie parlamentarnej prawicy. Nacjonaliści wystąpili nawet ostro przeciw Severingowi za to, że podobne rzeczy wywleka na światło dzienne. To też nic dziwnego, że Wulle, zamiast drżeć ze strachu, spokojnie oddał klucze do swego mieszkania władzom policyjnym, a poseł Graefe założył ostry protest przeciw rozwiązaniu jego partji.

Wobec takiego układu stosunków w Sejmie nie ma mowy o tem, by rząd odważył się na gruntowne przeprowadzenie śledztwa które objęłoby nie tylko Prusy Hanover i Turyngję, ale także i centralę w Bawarji.

Dotychczasowe jednak śledztwo wykazało, że całe Niemcy zarażone są monarchizmem i że radykalna walka z nim przeobraziłaby się w formalną wojnę domową. Tej ewentualności zapewne uniknie obecny rząd i cała afera skończy się na ukaraniu najmniej odpowiedzialnych elementów.

Ostatni spisek winien być dla opinji europejskiej jeszcze jednym dowodem, na to, że republika niemiecka jest tylko kruchą skorupą, przykrywającą monarchistyczną lawę. Sezonowa republika walczy z siłami elementarnymi, którym prędzej czy później uledz musi. Czy jednak, przyjdzie do rekonstrukcji monarchji w bismarkowskim duchu o tem można już dziś poważnie wątpić, tembardziej, że monarchizm bawarski ma własne cele na oku i restauracja Hohenzollernów nie leży na linji jego planów. Monarchiści pruscy jednak nie myślą o tem, gdyż ich najbliższym celem jest obalenie znienawidzonej republiki. W każdym razie sezon republikański w Niemczech zdaje się być na ukończeniu. **J. K.**

Moskiewski wyrok.

Skazanie arcybiskupa Cieplaka na śmierć wywołało uczucie wstrętu w całej kulturalnej prasie. Komuniści z dziwnym szałem rzucają się na wszystko, co trąci jakąkolwiek religją. Czują oni dobrze, że religijność rosyjskiego ludu będzie dla nich grobem. Z tą niewidzialną potęgą rozpoczęli oni walkę na śmierć i życie. Chrystjanizm zachodu jest większym wrogiem niż aniżeli zdemoralizowane i skostniałe prawosławie i dlatego polscy księża już od samego początku byli dla nich przedmiotem szczególniejszej nienawiści. Męczeństwo naszych księży stało się tylko koroną całego łańcucha nieznanych szerszemu ogółowi zbrodni. Ks. arcyb. Cieplak ginie nietylko jako męczennik ale jako patrjota, dokumentując życiem swojem wyższość nadziemskiego przekonania nad brudnym materjalizmem komunistycznym i patrjotyzmu tak haniebnie podeptanego przez obarczonych pospolitą zbrodnią reformistów bolszewickich.

Moskiewskie barbarzyństwo wywołało zdaje się wręcz przeciwne skutki. Bolszewicy chcieli wyrokiem swoim pokazać, że się Polski nie boją a przed społeczeństwem własnem i Europy zamanifestować nieugiętość swoich przekonań. Rząd polski nie zapomni moskiewskim czerwonym bojarom tego czynu a cała Europa ma sposobność przekonać się, czego się po dzisiejszej Rosji spodziewać można.

Nie pierwsza to dla nas ofiara. Kości naszych męczenników bieleją od Wołgi aż po Władywostok a ks. arcyb. Cieplak i polscy księża są tylko najnowszym dokumentem wschodniego barbarzyństwa. Może ci, którzy im dziś wszystko przebaczają i wybierają się tam po złote runo zrozumieją, jaką rolę spełnią na Wschodzie Polska i czem ona jest dla Europy.

I. K.

Przegląd światowy.

O MAPY WOJSKOWE DLA POLSKI.

(s) Gen. Hallier szef międzysojuszniczej komisji nadzorczej w Wiedniu, jak donosi „Der Tag", zażądał od rządu austrjackiego oddania komisji klisz map wojskowych instytutu geograficznego.

Jak wiadomo, wojskowe mapy austrjackie, obejmujące obszar daleko sięgający poza granice b. Austro-Węgier, są najdoskonalszemi z map o wartości militarnej, a i geograficzna wartość ich jest bardzo duża.

Po pertraktacjach zgodzono się, że klisze stają się własnością komisji, pozostają atoli w depozycie Instytutu geogr. 40 miljardów ceny odkupna w 25 proc. wypłaci się bankowi państwowemu, a resztę zapisze się na konto odszkodowania. Przy tej sposobności uzyskał gen. Hallier od prezydenta federacji austrjackiej przyrzeczenie zwinięcia min. spr. wojskowych i włączenia armji do resortu min. spraw wewn.

Rozwiązanie to stoi w sprzeczności z interesami państw następczych. **Ogromny odsetek map należy się Polsce, która nie może zgodzić się na takie dwuznaczne rozwiązanie kwestji tej.**

SPRAWA WILNA W IZBIE GMIN.

(j) W Izbie gmin opozycja liberalna i Labour Party przedłożyła interpelację w sprawie przyłączenia Wilna do Polski, kwestjonując prawomocność Rady Ambasadorów w tej sprawie. P. Ronald Mac Neill podsekretarz stanu Forene Office w imieniu rządu przypomniał, że 87 art. traktatu wersalskiego nadał Radzie prawo rozstrzygania, kompetencja jej jest zatem niewzruszona.

PO WYBORACH W JUGOSŁAWJI.

(s) Premier Paszić nie odniósł takiego zwycięstwa. o jakiem marzył. Z drugiej strony głosowanie w Chorwacji dało rezultat niedwuznaczny: tryumf Radića. Obecnie więc sędziwy serbski mąż stanu szuka porozumienia z Radićem, który przed 2 laty siedział w więzieniu, jako republikanin i podżegacz antymilitarystyczny. Paszić chce zgody z Radićem, wiedząc, że wytrawny ten demagog przestał prowadzić politykę antybelgradzką i kroczy realnie wśród trudności politycznych.

Radić odpowiedział tak na propozycję premjera, jak donoszą belgradzkie „Novosti": Słoweńcy i Chorwaci szukają zgody z przyczyn politycznych, radykali serbscy dla rachuby partyjnej, aby znaleść większość parlamentarną. Zgoda taka jest konieczna dla państwowego stanowiska SHS, ale nie będzie jej, póki radykali w stronnictwie Radića upatrywać będą tylko partję, a nie zorganizowaną Chorwację. Państwo to nie Paszić, czy Radić, czy Koroszec (wódz Słoweńców, klerykał) ale narody S, H, S. Radićowcy czują wielką sympatję do króla Aleksandra, ale uważają, że republika to pokój, a monarchja — to przemoc. — Dużo w tem „pryncypjalnego" gadania o równorzędności 3 narodów Jugosławji i drogach wolności, ale jedno trzeźwe bije ze słów wodza Chorwacji: poczucie siły własnej wobec centralizmu Belgradu. Siłę tę uzyskał Radić przez uparcie się od lat na uświadomionych politycznie masach włościaństwa chorwackiego.

LOUIS HEMON. 57

Marja Chapdelaine.

POWIEŚĆ KANADYJSKA.

(Ciąg dalszy).

Marja słuchała wstrzymując oddech i zapytując się, czy istotnie jej matka to uczyniła, jej matka, którą znała zawsze tak łagodną i cierpliwą, która nie dała nigdy jednego klapsa Telesforowi, by go nie wziąć potem na kolana dla pocieszenia, płacząc z nim razem. Mawiała, że bić dziecko, to krajać sobie serce.

Krótka, wiosenna ulewa skończyła się, księżyc wyjrzał z za chmur jak ktoś ciekawy zobaczyć, co zostało ze zimy po tym pierwszym deszczu. — Ziemia wciąż jeszcze była przybrana białością i głęboka cisza nocy oznajmiała, że jeszcze wiele dni upłynie, zanim posłyszy się odległy spadek wielkich rzek, ale lekki, ciepły wietrzyk dodawał otuchy i nadziei.

Samuel Chapdelaine umilkł na chwil kilka z głową pochyloną i dłońmi na kolanach, przypominając sobie przeszłość i ciężkie, lecz pełne nadziei lata. Gdy rozpoczął na nowo, mówił głosem niepewnym, jakby z rodzajem pewnego upokorzenia.

— W Normandji i w Mistassun i we wszystkich innych miejscach, gdzieśmy mieszkali, pracowałem zawsze ciężko, nikt nie może temu zaprzeczyć, karczowałem całe morgi lasów, budowałem domy i stodoły i zawsze mówiłem sobie, iż przyjdzie czas, gdy będziemy mieli piękną ziemię i twoja matka będzie mogła żyć jak kobiety w starych parafiach, mając piękne nagie pola, ciągnące się po obu stronach domu, jak daleko wzrokiem sięgnąć, piękny ogród warzywny, ładne tłuste krowy w oborze. A oto umarła w miejscu na pół dzikiem, w oddali od domostw i kościoła i tak blizko lasu, że nocą słyszeć można szczekania lisów. To moja wina, że tu umarła. Moja wina z pewnością.

Wyrzuty ściskały mu gardło, pochylił głowę, utkwiwszy wzrok w ziemię.

— Kilkakrotnie już było tak, że spędziwszy pięć lub sześć lat w jednem miejscu, jeśli wszystko szło dobrze, zaczynaliśmy mieć piękny dobytek: paszę, wielkie obszary ziem pod ziarno, dom cały oblepiony obrazkami i gazetami, a nadewszystko inni już osiedlali się w pobliżu nas; trzeba było jeszcze trochę poczekać, a znaleźlibyśmy się w środku pięknej parafji, gdzie Laura miałaby była szczęśliwe życie. I nagle coś mnie w sercu podrywało. Poczynałem nienawidzieć pracy, znużony stosunkami i okolicą, nie znosiłem ludzi, którzy w pobliżu nabywali ziemię, zamiast być szczęśliwym z ich towarzystwa, tak długo żyjąc w pustkowiu. Słyszałem, jak mówili znów, że tam w górze jeziora w lesie jest doskonała ziemia i słyszałem jak ludzie z Saint-Gedeon mówili o nabyciu jej. I oto do miejsca, którego nigdy nie widziałem, a które znałem tylko ze słyszenia, poczułem tęsknotę, jakby to było me miejsce rodzinne...

— W tym czasie po skończonej pracy dziennej zamiast z fajką siąść przy piecu, siadałem na dworze i pozostawałem bez ruchu jak człowiek nawiedzony nostalgją i znużony miejscem swego pobytu. I wszystko to, co widziałem przed sobą i dobro, które sam zdobywałem ciężką pracą, pola, domy, ogrodzenia, stawało mi się nienawistne, aż do utraty rozumu.

— Wtedy matka twoja stawała cicho obok, spoglądając na nasz dobytek i czułem, że w głębi jest szczęśliwa, gdyż to zaczynało być podobne do starych parafji, w których się wychowała i w których pragnęłaby spędzić całe życie. Ale zamiast powiedzieć mi, że chcąc odejść, postępuję jak stary szaleniec, jak byłoby uczyniło na jej miejscu wiele kobiet i wykazywać przeszkody, ona tylko wzdychała cicho, myśląc o nowej nędzy jaka się zacznie na nowem miejscu wśród lasów i mówiła bardzo łagodnie: „A więc Samuelu zapewne znowu zaczniemy swą wędrówkę niebawem?"

— Nie mogłem jej na to nic odpowiedzieć, dusił mnie wstyd z powodu tej biedy, jakiej doznawała przy mnie. Ale wiedziałem dobrze, że skończy się na tem, że znowu pójdę w górę ku północy dalej w las i że ona pójdzie ze mną i podejmie swoją część ciężkiej pracy na pustkowiu. Zawsze jednakowo dzielna, pełna odwagi i dobrego humoru bez jednego słowa wyrzutu, czy złośliwości.

(C. d. n.).

KEMAL BASZA PRZECIW FRANCJI.

(j) „Echo de Paris“ dowiaduje się, że p. Bompard reprezentujący Francję na konferencji w Londynie otrzymał od p. Poincare bardzo ostre instrukcje. Ostatnie bowiem wystąpienie i deklaracja Kemala baszy w Adanie zagrażają interesom Francji w Syrji, podburzając otwarcie przeciw niej Arabów, którzy zaczynają się buntować przeciw okupacji francuskiej.

ANGLJA TROSZCZY SIĘ O GWARANCJE DLA FRANCJI.

(j) Opinja angielska zajmuje się coraz żywiej zabezpieczeniem granic wschodnich Francji. Lord Robert Cecil podkreśla rolę jaką odegrać mogłaby Liga Narodów przy kontroli strategicznych linji kolejowych w Nadrenji, oraz produkcji materjału wojennego w Ruhr P. Asquith, głowa liberałów niezależnych, kładzie nacisk na sprawę bezpieczeństwa Francji; generał Spear z partji Lloyda Georgea udał się do Paryża by przedłożyć projekt umiędzynarodowienia i demilitaryzacji lewego brzegu Renu. Posłowie szkockiej Labour Party po powrocie z Ruhr ogłosili raport wykazujący konieczność ochrony Francji przed ziejącemi nienawiścią Niemcami. Labour Party wysłała do zagłębia misję oficjalną, która ma polecenie zbadać pod jakiemi warunkami możnaby Francji zagwarantować bezpieczeństwo. W kołach konserwatywnych zbliżonych do Bonar Lawa nad sprawą tą poważnie się zastanawiają i należy spodziewać się, że wkrótce propozycje skrystalizują się w konkretnej formie. Koła oficjalne namawiają Bonar Lawa do powtórzenia swego projektu z dnia 2. stycznia w sprawie odszkodowań i długów, uzupełniwszy go wprzód traktatem gwarancyjnym obustronnym między Anglją a Francję. Ogólnie panuje przekonanie, że w chwili gdy nawiążą się rokowania między Berlinem a Paryżem, Londyn przedłoży sprzymierzeńcom ściśle przygotowany plan paktu.

Ze spraw polskich.

PRZERWANIE ROKOWAŃ POLSKO-ROSYJSK. W SPRAWIE ROZLICZENIA.

Warszawa. (AW.) Rokowania z sowiecką komisją rozrachunkową dla likwidacji pretensji obywateli polskich w państwowym banku rosyjskim nie doprowadziły do wyniku, ponieważ komisja sowiecka przyznaje stronom tylko 50 mkp. za 1 rubla przedwojennego.

MIN. GRABSKI ULEGŁ PRESJI BANKÓW?

Warszawa. (AW). „Gazeta Warsz.“ notuje pogłoskę o możliwem zwiększeniu listy banków, upoważnionych do handlu dewizami.

Z POSIEDZENIE SENATU.

Warszawa. (Pat.) Na posiedzeniu senatu, po przemówieniu gen. Sikorskiego, przystąpiono do ustawy w sprawie przedłużenia ochrony użytkowców ziemi na kresach wschodnich.

Ref. sen. **Osiński** prosi o przyjęcie ustawy.

W imieniu mniejszości komisji sen. **Smólski** (ch.-dem.) wypowiada się przeciw przedłużaniu ochrony dla tych użytkowców, którzy zajęli cudze grunta podczas rewolucji bolszewickiej.

Projekt ustawy o przedłużeniu ochrony użytkowców ziemi, odesłany dostał do Komisji.

Sen. **Baliński** (ZLN.) wniósł o odesłanie ustawy do Komisji.

Sen. **Żubowicz** (Wyzwolenie) proponuje przyjęcie ustawy en bloc.

Sen. **Błyskosz** (PSL. Piast) prosi o przyjęcie ustawy.

W głosowaniu przyjęto wniosek formalny sen. Balińskiego i sprawę odesłano do komisji prawniczej senatu.

Następne posiedzenie odbędzie się 19 kwietnia b. r.

KONTYNGENT CUKRU NA M. KWIECIEŃ.

Warszawa. (Tel. wł.) (G) W dniu wczorajszym u nadzwyczajnego komisarza do walki z drożyzną p. Hartleba odbyło się posiedzenie przedstawicieli konsumów, kooperatyw, i towarzystw aprowizacji miast — Tematem obrad była sprawa zaopatrzenia ludności w cukier na następny okres. Ze sprawozdania wynika, że cały kontyngent cukru wyznaczony na miesiąc marzec został już przez cukrownie dostarczony.

Na miesiąc kwiecień kontyngent cukru zostanie wyznaczony po świętach wielkanocnych.

Projekt skompletowania gabinetu gen. Sikorskiego.

Miejsce kierowników poszczególnych resortów zajmą ministronie.

PROJEKT SKOMPLETOWANIA GABINETU GEN. SIKORSKIEGO.

Warszawa. (Tel. wł.) (G) Minister spraw zagr. Skrzyński zakończył już swoje podróże do stolic państw sprzymierzonych i w nadchodzący piątek przybędzie do Krakowa, gdzie spędzi święta Wielkanocne. Nie jest wykluczonem, że w czasie świąt pojedzie do Spały, gdzie będzie w tym czasie prezydent Rzpltej p. Wojciechowski oraz prezydent ministrów Sikorski, aby zdać im relację ze swojej podróży.

W związku z pobytem p. Wojciechowskiego i p. Sikorskiego w Spale w sferach zbliżonych do rządu utrzymuje się pogłoska, zresztą dość uzasadniona, że omawiane tam będą kandydatury na stanowiska ministrów dotychczas nie mianowanych, tj. tych, które mają tylko kierowników. Pozatem mowa jest o możliwem ustąpieniu ministra kolei żelaznych p. Marynowskiego. Co się tyczy ministra rolnictwa i dóbr państwowych, to utrzymuje się pogłoska, że na to stanowisko ma szanse wojewoda poznański p. Bniński, mowa jest także o p. Żychlińskiem.

MIN. PRZEMYSŁU I HANDLU PROSI O DYMISJĘ.

Warszawa. (tel wł.) (G.) W kuluarach sejmowych rozeszła się pogłoska, że minister przemysłu i handlu p. Ossowski oświadczył p. Sikorskiemu, iż zdecydował się złożyć podanie o dymisję. Po sprawdzeniu tej informacji okazało się, że jest prawdziwą, jednak p. Ossowski nie wniósł podania na piśmie.

KANDYDAT NA KOMISARZA OSZCZĘDNOŚCIOWEGO.

Warszawa. (Pat.). W związku z uchwałą Rady ministrów o mianowaniu komisarza oszcz. na stanowisko to ma być powołany p. Eugenjusz Starczewski.

Rząd sowiecki uległ naciskowi Europy.

Wyrok w sprawie arcyb. Cieplaka i tow. został odroczony.

WYROK ŚMIERCI NA BISKUPA CIEPLAKA WSTRZYMANY.

Rząd sowiecki uległ naciskowi Europy.

Moskwa. (Pat.) Wykonanie wyroku śmierci na arcybiskupie Cieplaku i prałacie Butkiewiczu zostało wstrzymane na wskutek uchwały centralnego komitetu wykonawczego, który zapowiedział wydanie specjalnej decyzji.

OŚWIADCZENIE PREZYDENTA MIN. SIKORSKIEGO.

Warszawa. (PAT.) Na posiedzeniu Senatu zabrał głos gen. Sikorski w odpowiedzi na zapytanie w sprawie arcybiskupa Cieplaka i tow. Premjer oświadczył. **Proces arcybiskupa Cieplaka** interesuje nietylko państwo polskie, lecz cały świat cywilizowany, chodzi tu bowiem o wolność wyznania w Rosji. Pozwoliłem sobie w rozmowie z przedstawicielem Rosji p. Oboleńskim nazwać ten wyrok wyrokiem, który nic niema wspólnego z wymiarem sprawiedliwości. Chcę podreślić tutaj, iż sprawa ta ma inne, nie religijne pobudki, że w danym wypadku chodzi o pobudki czysto polityczne. Ponieważ sytuacja jest groźna dlatego rząd nie poprzestał na zakomunikowaniu swej stanowczej opinji w stosunku do reprezentanta Rosji sowieckiej w Polsce, ale odniósł się również do Watykanu i państw zachodnich, aby spowodować wspólny protest przeciw temu wyrokowi. Pan Oboleński zakomunikował mi, że **wyrok nie będzie wykonany, przynajmniej w najbliższym czasie** i że będzie sprawą jeszcze dalszych pertraktacji dyplomatycznych. Urzędowe wiadomości, które dziś z Moskwy nadeszły, potwierdzają to stanowisko rządu rosyjskiego. Nie mam jednak na celu przez podanie powyższej wiadomości osłabiać powagi sytuacji, owszem, bardzo silnie podkreślam, mając za sobą dawne doświadczenia, że takie czy inne oświadczenia rządu sowieckiego są dla rozmaitych względów zmieniane. W każdym razie chcę stwierdzić publicznie, że sprawa nie może stanowić żadnego przedmiotu dla jakichkolwiek targów politycznych.

PROŚBA PAPIEŻA DO RZĄDU SOWIECKIEGO

Warszawa. (AW.)) „Głos Polski“ w Łodzi podaje we własnej korespondencji z Rzymu, jakoby papież, na wiadomość o wyroku zwrócił się za pośrednictwem przedstawiciela Rosji sowieckiej prośbą o wstrzymanie wyroku nad arcybiskupem Cieplakiem i zasądzonymi księżmi. Nuncjusz papieski w Monachjum zwrócił się do ambasadora niemieckiego w Moskwie hr. Brockdorff-Rantzau z prośbą o interwencję.

WZROST PROPAGANDY PRZECIWRELIGIJNEJ W ROSJI.

Moskwa. (Pat.) Walka z religją w Rosji sowieckiej przybiera coraz większy rozpęd, W obecnej chwili czynią się przygotowania, aby nadchodzące święta Wielkanocne wyzyskać dla celów propagandy antyreligijnej, prowadzonej juz podczas ostanich świąt Bożego Narodzenia. Program zawiera olbrzymie ateistyczne demonstracje, wiece i przedstawienia w Petersburgu i w Moskwie. Demonstracje mają się odbywać w świątyniach.

Gruźlica szerzy się wśród urzędników.

Cyfry ofiar w województwie lwowskiem. — Gruźlica w klasie robotniczej ustępuje, wśród inteligencji pracującej wzrasta. — Społeczne przyczyny tego zjawiska. — Gruźlica przeprowadzi skutecznie redukcję personalu urzędniczego. —Straty dla Państwa.

Ministerstwo Zdrowia zwróciło uwagę na częste zjawianie się gruźlicy wśród funkcjonarjuszy państwowych i ich rodzin. Z wykazów statystycznych kwartalnych, które przedkłada Ministerstwu Województwo z ruchu chorych, leczących się na koszt Państwa w poradniach i u lekarzy, umówionych dla funkcjonarjuszy państwowych, okazało się, że znaczna liczba leczonych przypada właśnie na gruźlicę.

Tak **w samym Lwowie w ostatnim kwartale** ubiegłego roku udzielono w poradni państwowej porady 1.646 urzędnikom i 1.135 członkom ich rodzin, razem 2.781 chorym, a w tej liczbie było chorych na gruźlicę urzędników 73, członków ich rodzin 53, razem 126 osób. Przeciętnie więc u 4'5 proc. chorych, zgłaszających się do państwowej poradni dla urzędników, stwierdzono gruźlicę.

Wyższą jeszcze odsetkę gruźlicy między urzędnikami chorymi zauważono przy badaniu z urzędu funkcjonarjuszy państwowych na polecenie władzy przełożonej z powodu ich niezdolności do pełnienia obowiązków służbowych. W lwowskim Wojewódzkim Wydziale Zdrowia przypadało na 543 badanych w roku ubiegłym funkcjonarjuszy 49 a więc 9 proc. badanych chorych na gruźlicę.

W powiecie Rawa ruska leczono na koszt państwa w ostatnim kwartale roku ubiegłego 135 funkcjonarjuszy państwowych, a między nimi było 34 chorych na gruźlicę, zatem co czwarty funkcjo-

narjusz, zgłaszający się do leczenia, okazał się dotknięty gruźlicą.

Spostrzeżenia te są jeszcze zbyt nieliczne, by można na ich podstawie stwierdzać, że wśród warstwy urzędniczej gruźlica zaczyna szerzyć spustoszenie. Skłaniają one jednak do dalszego uważnego śledzenia sprawy i bądź co bądź ostrzegają, że ta plaga społeczna, która dotąd przeważnie trapiła warstwę proletarjatu, przenosi się na klasę pracowników umysłowych. Taką zmianę stosunków już od dłuższego czasu można było przywidywać.

Nie posiadamy danych o liczbie ogólnej chorych na gruźlicę w kraju. Ale mamy wcale dokładne dane o liczbie skonów na gruźlicę w większych miastach, których biura statystyczne opracowują z roku na rok statystykę ruchu ludności, a w niej także statystykę śmiertelności. We Lwowie statystyka ta wykazuje bardzo znaczny spadek śmiertelności z gruźlicy w latach 1921 i 1922, w których liczba skonów z gruźlicy spadła do trzech skonów na każdy 1000 ludności, podczas gdy poprzednio, w okresie przedwojennym, a zwłaszcza w czasie wojny, śmiertelność w gruźlicy była parokrotnie wyższą.

Cóż wpłynęło na tak znakomite obniżenie się śmiertelności gruźlicy we Lwowie, które temu miastu oszczędziło rocznie kilkaset ofiar? Oto ogólne warunki, sprzyjające dawniej szerzeniu się gruźlicy wśród mas ludowych, uległy w ostatnich latach znacznemu polepszeniu dzięki reformom społecznym i podniesieniu się zarobków klasy pracującej fizycznie. Podniosła się skala życiowa ludności. Najważniejszą rolę odegrało tu niewątpliwie uchylenie przeciążenia pracą fizyczną przez wprowadzenie ośmiogodzinnego dnia roboczego i lepsze odżywianie się robotników.

Przeciwnie, w klasie pracowników umysłowych, a w szczególności wśród urzędników, w tym czasie warunki życiowe bardzo się pogorszyły.

Urzędnik, pracujący 7 godzin dziennie w biurze, pobiera płacę, nie wystarczającą na zaspokojenie najskromniejszych wymogów życiowych. — Aby uzyskać środki na najniezbędniejsze potrzeby własne i rodziny, musi po godzinach urzędowych dorabiać w zajęciach prywatnych, wskutek tego wyczerpuje siły i staje się mniej odpornym na gruźlicę. Ale nie każdy urzędnik ma sposobność do ubocznego zarobku i wiele jest skazanych wyłącznie na pobory służbowe, które nie wystarczają na nędzne utrzymanie. W następstwie tego urzędnik i jego rodzina odżywiają się niedostatecznie, nie stać ich na ciepłą odzież, bieliznę, na całe obuwie, nie mogą należycie ogrzać w zimie mieszkania, muszą się wyrzec kąpieli i innych kulturalnych nawyknień.

W takich warunkach gruźlica ma łatwe żniwo.

I na to nie poradzą żadne wysiłki administracji sanitarnej. Dopóki nie zmienią się warunki bytu urzędników, Państwo będzie musiało na swój koszt leczyć coraz więcej suchotników wśród funkcjonarjuszy państwowych i ich rodzin i coraz więcej ponosić będzie strat przez wielkie ubytki w zdolności do pracy urzędników i przez zwiększone wydatki na pensje dla suchotniczych emerytów przedwczesnych, na kwartały pośmiertne i zaopatrzenie wdów i sierót po swych pracownikach. Gruźlica rychło przeprowadzi redukcję personalu urzędniczego, nad którą tyle już gabinetów na darmo pracowało. **M.**

Wiadomości telegraficzne.

Prywatna hodowla tytoniu wzbroniona. Ministerstwo skarbu ogłasza rozporządzenie wspra wie uprawy tytoniu na całym terenie Rzpltej. Według tego tytoń, jako przedmiot monopolu rządowego nie może być uprawiany bez zezwolenia władz rządowych. Osoby uprawiające muszą sprzedawać go skarbowi państwa po cenach ryfowych. (AW).

Chiny usiłują odzyskać Mongolję. Według niesień z Moskwy, wielkie zaniepokojenie wywołało żądanie Chin, aby Rosja wycofała swo wojska z Mongolji. Tczau Tse Lin, organizuje .000 armję w celu wypędzenia bolszewików. t.).

ZAMACH MORDERCZY NA OFICERA FRANC.

Düsseldorf. (PAT.) Wczoraj wieczorem niejaki Wittman strzelił kilkakrotnie z rewolweru do jednego z oficerów francuskich jednakże strzały chybiły. Napastnik zbiegł, władze zatrzymały dwu zakładników.

LEON KARASIŃSKI.

SZCZĘŚCIE MOJE.

Bezkresne są obszary mojej wielkiej tęsknoty —
Choć wiem, że się me szczęście za niskie chowa
[płoty.

W zagwiezdną przepaść nieba ulatuje myśl rada
Choć wiem, że człowiek z szczęścia przy ziemi
[się spowiada.

I dusza bujać rada ponad sklepienie tęczy —
Choć wiem, że szczęście moje u jej przyziomka
[klęczy.

— — — — — — — — — — —

Więc jeśli Moc się przyśni mej utrapionej głowie,
Ktoś ubożuchny przyjdzie, o szczęściu prawdę
[powie.

O szczęściu, co mię wreszcie przykuje do tej
[ziemi:
Niechże się wpierw wypłaczę, nim wiecznie mię
[oniemi!

— — — — — — — — — — —

Kronika.

KALENDARZYK.

Dziś rz. kat. Sykstusa p.; gr. kat. Ahapija m. Jutro rz. kat. Wieczerza Pańska; gr. kat. Sawyna m.— Wschód słońca 5·12, zachód 5·45.

TEATR WIELKI.

Środa „Hugenoci“
Niedziela o 3 pop. „Halka“ — wieczór „Orlę“.
Poniedziałek o 3·30 pop. „Coppelia“, balet — wieczór „Hugenoci“.
Wtorek „Lohengrin“.
Środa „Orlę“.

TEATR MAŁY.

Środa Teatr zamknięty,
Niedziela o 3·30 pop. „Rozkosze domowego ogniska“. farsa w 3 aktach Bissona — wieczór „Zabawa w miłość“.
Poniedziałek o 3·30 pop. „Zabawa w miłość“ — wieczór „Rozkosze domowego ogniska“.
Wtorek „Rozkosze domowego ogniska“.
Środa „R. H. inżynier“.

TEATR NOWOŚCI.

Środa „Frasquita“ operetka w 3 akt. Lehara.
Niedziela o 3·30 popoł. „Słomiana wdówka“— wieczór „Frasquita“.
Poniedziałek o 3 pop. „Japonka“ — wieczór „Frasquita“, operetka.
Wtorek i środa „Frasquita“.

Teatr artyst.-liter. „BAGATELA“, Rejtana 3.
Program od 2. marca br. Prolog S. Szosland. Część solowa: N. Nadjeżdzina, primabalerina teatrów rosyjskich. L. Drwestówna, pieśniarka. B. Bronowski, M. Mirski, B. Kamiński. „Ćwiczenia wojskowe“, farsa, opr. Bebe. Początek o g. 8 wieczór.

We Lwowie.

— **Urlopy świąteczne dla urzędników.** Z okazji świąt Wielkanocnych w dniu 30. bm. służba w państwowych urzędach wojskowych i cywilnych zakończy się o godz. 12-tej, a wielka sobota, oraz w dniu 1. i 2. kwietnia będą wolni od zajęć urzędowych. Na okres świąteczny od 29. do 4. kwietnia urzędnicy otrzymywać mogą urlopy, pod warunkiem jednakże, że urlopowanych nie będzie więcej niż 50 proc. urzędników danego wydziału. (Pat.).

— **Nowa taryfa pocztowa.** Min. poczt i telegrafów opracowało nową taryfę pocztowo-telegraficzną, która ma być zaprowadzona od 1. kwietnia. Wszystkie stawki taryfy obecnej będą podwyższone o blizko 100 procent. List zwykły będzie kosztował 500 mk., polecony 1000 mk., pocztówka 300 mk., druki najniższej wagi 100 mk., paczka wagi nie więcej niż kilogram 1000 mk., do 15 kilogramów 15.000 mk., do 20 kg. 20.000 mk. Należytości za depesze podaliśmy. Opłaty za rozmowy telefoniczne mają być podwyższone mniej więcej o 60 proc.

— **Zwalczanie analfabetyzmu w wojsku polskiem.** Ustawa sejmowa o przymusowem nauczaniu powsz. w wojsku z 21. lipca 1919 włożyła na władze wojskowe obowiązek walki z analfabetyzmem w szeregach armji. Przygotowany do walki z analfabetyzmem, kurpus oficerski armji polskiej prowadzi ją już od paru lat dobrymi wynikami.

Nauczono już czytać i pisać 500 tysięcy żołnierzy-analfabetów. W chwili obecnej objęto w wojsku nauczaniem około 100 tysięcy ludzi.

Min. spr. wojsk. skorzystało z pomocy, zaofiarowanej przez Polski biały krzyż, którego wydział opieki nad żołnierzem przystąpił do współdziałania z władzami wojskowemi w walce z analfabetyzmem w szeregach armji.

Ministerjum spr. wojsk. kształcąc żołnierzy, ma na względzie nietylko zwalczanie analfabetyzmu, a wyrobienie ciemnego, nieokrzesanego rekruta na świadomego żołnierza, nietylko umiejącego, ale i chcącego walczyć za Ojczyznę.

Szczególnie dobre wyniki osiągnięto przy nauczaniu rekrutów z kresów, gdzie kultura polska nie była zupełnie prawie znana miejscowemu ludowi. Obecnie np. analfabetyzm, a z nim i ciemnota ginie zupełnie wśród żołnierzy białorusinów.

— **Zniżka cen chleba.** Pomimo to, że niektóre piekarnie obniżyły cenę chleba, sprzedają chleb w sklepach miejskich po cenach dawniejszych, wygórowanych. Nastąpić powinno unormowanie cen i ogłoszenia na wszystkich sklepach, po jakiej cenie chleb sprzedawany. — Za przykładem m. zakładu aprowizacyjnego powinna pójść „Nuza“ i ogłosić cenę chleba. Tak samo piekarze ogłosić powinni, po jakiej cenie chleb sprzedają. Tylko w taki sposób ochronić można ludność przed wyzyskiem. (m)

— **„Cedergren“**, szwedzkie towarzystwo telefoniczne rozpocząć ma wkrótce we Lwowie budowę kamienicy kilkupiętrowej na pomieszczenie centrali telefonicznej. Gmach stanąć ma przy ul. Sykstuskiej. Parcela na ten cel została już zakupioną. (m)

— **Pustki w wozach tramwajowych we Lwowie.** Z nastaniem wiosny ...tramwaje lwowskie przeważnie puste. Wygórowane ceny biletów wpłynęły na bardzo znaczną obniżkę frekwencji. Przeciągnięto strunę... (m)

— **Tramwaj nie droższe.** Otrzymaliśmy następujący komunikat: Prezydjum miasta w oczekiwaniu, że ogólna tendencja zniżkowa i stale wzrastająca frekwencja pozwolą opanować deficyt tramwajowy poleciła wstrzymać czasowo wykonanie uchwały podwyższenia cen biletów tramwajowych od kwietnia br. a abonament kwietniowy obliczyć wedle cen ustalonych dnia 17 marca br. (tj. obecnie obowiązujących)).

— (a) **Podwyżka jaj** nastąpiła u nas dlatego, że handlarze, sprowadzają jaja w wielkiej ilości z prowincji, sprzedają całe transporty jej wprost do Warszawy. U nas wskutek tego brak jaj, a w Warszawie za to ceny spadają.

— (a) **Strajk robotników krawieckich.** trwający dwa tygodnie już się zakończył. Robotnicy żądali 100 proc. podwyżki, otrzymali przeszło 50 procent.

— (a) **Z sali sądowej.** Wczoraj popołudniu zakończyła się rozprawa przeciw Grodzickiemu i Kowalowi, oskarżonym o morderstwo, dokonane w Lubieniu wielkim, o czem wczoraj donosiliśmy. Sędziowie przysięgli wydali werdykt zaprzeczający morderstwu, natomiast potwierdzili pytania w kierunku zbrodni, skwalifikowanej na karę śmierci, lecz więzieniem. Trybunał skazał Grodzickiego na sześć, a Kowala na cztery lata ciężkiego więzienia. Obaj wyrok przyjęli.

— (t) **Zagadkowa śmierć niemowlęcia.** W domu przy ul. Inwalidów l. 3 zmarła nagle dwumiesięczna córka Ruchli Neuer, Ryfcie. Na polecenie lekarza dzielnicowego odwieziono trupa, celem zbadania przyczyny nagłej śmierci, do instytutu medycyny sądowej.

— Jaki czynsz płacić będziemy w kwietniu? Jak wiadomo lwowska rada miejska podwyższyła od 1. kwietnia wysokość podatku od wszystkich lokali z 200 na 500 proc. Podatek ten na podstawie ustawy o ochronie lokatorów opłacać mają lokatorowie. Urząd rozjemczy dla spraw najmu orzekł, że na skutek podwyższenia podatku od lokali przyjęty dotychczas mnożnik 96 od mieszkań prywatnych i 152 od lokali przemysłowych ulegnie zmianie, a mianowicie wynosić on będzie od 1. kwietnia rb. przy mieszkaniach 102, a przy lokalach przemysłowych 164. Przy czynszu za mieszkanie, który wynosił przed wojną w czerwcu 1914 koron 100, wynosić będzie od 1. kwietnia czynsz miesięczny za mieszkanie 10.200 mk., a czynsz za lokal przemysłowy 16.400 mk. Właściwy czynsz (bez świadczeń) pozostanie bez zmiany i wynosi za mieszkanie 200 mk., a za lokal przemysłowy 400 mk. (m)

Sprzedaż biletów na przedstawienia świąteczne rozpocznie się we wszystkich kasach teatralnych we czwartek i odbywać się będzie do soboty włącznie od 9 rano do 1 w południe. W święta od 10 rano do 1 w południe, oraz wieczorem przed przedstawieniem.

— (t) **Lwowski tramwaj rozbił Djanę.** Wóz M. K. E., K. D. Nr. 135 prowadzony przez motorowego Jana Soję, potrącił przechodzącą ul. Halickim, 20 letnią Djanę Reiter, która pokaleczyła sobie ręce i nogi.

— **Fatalny skok z pociągu.** Szeregowiec 6. p. saperów Jurko Bas, jechał eskortowany, pociągiem Nr. 23 z Przemyśla do Lwowa. Przed stacją Sucha-Wola, Bas, postanowił umknąć, zerwał się nagle z siedzenia i nim straż zdołała się zorjentować wyskoczył przez okno na szkarp kolej. Skutki tego kroku okazały się fatalne. Bas upadając uderzył głową o żelazne szczątki mostu leżącego obok toru i stracił przytomność. Rozbitą głowę opatrzyło na Dworcu kolej. we Lwowie wezwane Pogotowie rat., poczem odwieziono go wciąż w stanie nieprzytomnym do Szpitala wojsk.

— (t) **Zamach samobójczy.** Robotnik fabryki octu Gernstenfelda przy ul. Głowackiego l. 16. Paweł H. lat 36 w zamiarze samobójczym wypił w nocy znaczną ilość jakiejś trucizny. Po przepłykaniu żołądka przez wezwane na miejsce Pogotowie rat. odwieziono go w stanie groźnym do szpitala. Co skłoniło go do powzięcia tego zamiaru nie wiadomo.

— (t) **Pożar przy ul. Dojazdowej.** Od iskry wypadłej z komina począł się palić dach gontowy budynku kolejowego przy ul. Dojazdowej l. 1. Wezwana Straż pożarna pod komendą naczelnika Ciećkiewicza ogień wkrótce ugasiła, ograniczając tem samem szkodę do sumy 100 tysięcy marek.

— (t) **Obława na handlarzy sacharyny.** — Wczoraj w południe urządził V-ty komisarjat PP. obławę na handlarzy sacharyną na pl. Krakowskim. Aresztowano, Rozalję Schönfeld, właścicielkę straganu w chwili gdy ta sprzedawała jakiejś wiejskiej kobiecie sacharynę, Eljasza Adueta recte Luxa i jego żonę Rozalję, Welę Teustein i Cilę Handwerker. U Schönfeldowej skonfiskowano 14 pakietów sacharyny u Neustein zaś 45. Największy zapas bo 131 pakietów sacharyny znaleziono u Cili Handwerker, która w drodze do aresztów usiłowała przekupić posterunkowego, ofiarując mu p kg paczkę mydła Schichta.

Z całej Polski.

— **Minister zdrowia dr. Chodźko** wyjechał do Tarnopola na inspekcję.

— **Nowa taryfa telegr. telefoniczna między Gdańskiem a Polską.** Dnia 1. kwietnia br. wchodzi między Gdańskiem a Polską w życie nowa taryfa opłat telegraficznych i telefonicznych. Opłata za jeden wyraz w telegramie wynosić będzie 250 marek a najmniejszy telegram 2.500. Trzyminutowa rozmowa na odległość 25 kilometrów kosztować będzie 1000 mk. (Pat).

— **Zjazd delegatów artystów scen polskich** odbędzie się 28., 29. i 30. bm. Głównym tematem obrad będą problemy związane z podniesieniem poziomu artystycznego teatrów polskich. Sprawy zawodowe i organizacyjne stoją na drugim planie.

— **Konferencja oświatowa** 8. kwietnia br. odbędzie się w Białymstoku, której temat stanowić będą wycieczki, wystawy i muzea jako czynniki kształcenia dorosłych. Na porządku: „Znaczenie społeczne wycieczek w pracy oświatowej z dorosłymi" (prof. Wacław Jaksa Bykowski). „Wystawy i pokazy w kształceniu dorosłych" (p. T. Jemielewski). „Uwagi na pokazach, pomocach i wycieczkach przy nauce o Polsce" (prof. Godecki). Dyskusje. „Muzea w pracy oświatowej pozaszkolnej" (prof. M. Janowski).

— **Sprawozdanie komitetu budowy pomnika 22 ofiarom** mordów ukraińskich w Złoczowie. W wykonaniu planów pomnika w ciągu roku 1922 wmurowano nad wybudowanemi w poprzednim roku kryptami grobowca - kaplicę (w surowym stanie) pokryto dachem i osadzono krzyż. Dotąd ze składek publicznych zebrano 13.005.128 Mp. i 10 dolarów, wydano 11.102.834 Mp. Wobec obecnych wysokich cen robocizny i materjałów, koszt wykończenia pomnika przeniesie parokrotnie ostatnią sumę, to też tylko wydatną pomocą społeczeństwa może podołać Komitet podjętemu obowiązkowi wybudowania tego pomnika. Komitet prosi tedy osoby, poszczególne instytucje polskie o składanie dalszych datków jako cegiełek po 5, 10 i 50 tysięcy które należy przesyłać pocztą wprost do Komitetu lub za pośrednictwem P. K. O. pod nr. 151.2/6

— **Odebranie debitu „Danziger Zeitung".** Władze polskie odebrały debit pocztowy na terenie Rzpltej organowi gdańskich kół niemiecko-nacjonalistycznych „Danziger Zeitung" ze względu na wrogie stanowisko tego dziennika wobec Polski. (Pat.)

— **Wstrzymanie biegu pociągów podmiejskich.** Począwszy od 1 kwietnia 1923 wstrzymuje się w niedziele i rzym. kat. święta bieg pociągów podmiejskich, kursujących codziennie pomiędzy Przeworskiem a Jarosławiem, Samborem a Dublanami, oraz pomiędzy Krasnem a Złoczowem.

— (t) **Pożar w Rzęśnie Polskiej.** We wsi Rzęsna-Polska powstał onegdaj w nocy w zagrodzie Fedka Sawki, pożar. Skutkiem pożaru spłonęła doszczętnie stajnia wartości około dwu milj. marek. Przypuszczają, że ogień wzniecił przypadkowo, syn Sawki Iwan, który ukrywając się przed wojskiem, znikał w dzień a w nocy sypiał w stajni.

Ze świata.

— **Sara Bernhard zmarła** w Paryżu wczoraj o godz. 8-mej wieczorem.

— **Kanclerz Cuno zachorował.** Stan zdrowia kanclerza Rzeszy pogorszył się. Do ogólnego zaziębienia dołączyło się zapalenie opłucnej.

— **Wykopaliska plebiscytowej broni niem.** Przy rozbiorze starego muru hotelu „Deutsches Haus" w Gliwicach, napotkano na wielki skład broni granatów ręcznych i amunicji, pochodzi z czasów plebiscytu. Zaznaczyć wypada że w byłym hotelu „Deutsches Haus" znajdowało się biuro niemieckiego komisarjatu oraz że francuskie wojska okupacyjne kilkakrotnie przeprowadzały tam bezskutecznie poszukiwania za bronią. (Pat.)

— **Z powodu spadku korony węgierskiej** powstała szalona drożyzna. W ciągu ostatniego tygodnia ceny najważniejszych artykułów podskoczyły o 50 proc. Publiczność tłumnie oblega sklepy i wykupuje towary. (AW).

— **Banknoty niem. po 100.000 mk.** W najbliższych dniach wypuszczone zostaną w obieg banknoty po 100.000 mk. niem. Banknoty te drukowane są na białym papierze, z marginesem fioletowym.

— **Ameryka nie wpuściła emigrantów polskich.** Do portu gdańskiego wróciła z Ameryki pierwsza grupa emigrantów polskich, których rząd amerykański nie przyjął z powodu zamknięcia kontygentu imigracyjnego na okres bieżący. Powrócą oni do Polski, aby z rozpoczęciem nowe gosezonu emigracyjnego wyjechać do Ameryki.

— **Katastrofa kolejowa w Ruhr.** Między Oberhausen a Duisburgiem wykoleił się pociąg osobowy przyczem kilkanaście osób zostało ciężko rannych. Nie wiadomo czy zachodzi tu nieszczęśliwy wypadek przez nowy akt sabotażu niemieckiego.

Marica wylała. Donoszą o bardzo wielkim wylewie Maricy. W Adrjanopolu kilkaset domów stoi pod wodą.

— **Pracownicy czworonożni.** (!) W Nowym-Brunswicku widzieć można tamę zbudowaną na rzece niezbyt głębokiej. Tama ma 3/4 kilometra długości, 15 stóp szerokości u spodu a 8 stóp na wierzchu, 8 stóp wysokości. Jest ona dziełem bobrów. Od tamy głównej odgałęziają się poboczne zamykające rezerwoary na czas posuchy. Tama ta zwycięsko przetrwała ataki rzeki, która rozbiła wszystkie inne będące dziełem rąk ludzkich a znacznie młodsze od tamy bobrów. Obliczają, że koszta wybudowania takiej tamy na tej rzece wyniosłyby dzisiaj 200 tys. franków.

— (u) **Cudowne Dziecko.** W Palais Royal w Paryżu odbył się niedawno ciekawy match szachowy. 13-letni Bristide Grommer stanął oko w oko równocześnie z 20 przeciwnikami wybranymi z pośród najlepszych szachistów. Piętnastu zostało pobitych, czterej inni zakończyli 0-0. Jeden tylko zwyciężył po bardzo upartej walce.

Zebrania, odczyty i widowiska.

— **Posiedzenie Wydziału Syndykatu Dziennikarzy pol.** odbędzie się we środę 28. bm. o godz. 5. pop. w Kasynie i Kole lit. art.

Czerwony Krzyż.

Wzywamy całe społeczeństwo do pomocy w walce którą prowadzi Pol. Czerwony Krzyż, bo zadaniem naszem, stawać zawsze przy boku wszystkich tych, którzy cierpią, bo wrogiem naszym choroba, brud, ciemnota, a tych co mają prawo żądać naszej pomocy, rzesze całe: inwalidzi wojsk naszych, sieroty wojenne, uchodźcy z polskich kresów, mizerne dzieci powojennej generacji, którym potrzeba dobrego wyżywienia, odzieży, powietrza i słońca. Lwowski Oddział Polskiego Czerwonego Krzyża potrzebuje obecnie znacznych funduszów na pomoc dla uchodźców, opiekę nad inwalidami przebywającymi jeszcze w szpitalu i na akcję opieki społecznej nad zdrowiem dziecka w której współdziała.

Celem zjednania większej ilości członków Czerw. Krzyża obchodzić będą panie komitetowe instytucje stowarzyszenia etc., a równocześnie przypomina się dawnym członkom obowiązek uiszczenia wkładek które wynoszą obecnie 500 marek rocznie, a które przyjmuje biuro Czerw. Krzyża przy ul. Bielowskiego l. 6, w godzinach przedpołudniowych.

Z wielką pomocą przyszły Czerw. Krzyżowi wszystkie apteki lwowskie, przyjmując uprzejmie u siebie zapisy na członków. Łatwo więc każdemu złożyć tam tą drobną kwotę 500 Mp., oraz drugich 500 Mp. za otrzymanie odznaki metalowej. Czy znajdzie się choć jeden Polak, któryby poskąpił tej mikroskopijnej kwoty dla najszlachetniejszego z celów.

Przez szkło powiększające.

CZŁOWIEK Z TUPETEM.

Siedzieliśmy przy stoliku kawiarnianym, a przyjaciel Henryk stał nad nami i srodze nam wymyślał.

„Jesteście zgnili ludzie. Starcy. Zasuszone grzyby. Gnijecie na miejscu i nie wyjrzycie nawet na świat. Nie macie zmysłu obserwacyjnego, tupetu, inicjatywy, zaborczości. Życie trzeba zdobywać, nie tkwić na miejscu. Ja sobie całkiem inaczej życie urządzę. Mam was dość. Niech was djabli wezmą".

Masz rację — mówię łagodnie, jak baranek. Nie musisz nam wymyślać stojąco. Siadaj, to będzie ci wygodniej.

„Kiedy niema krzesła".

„Masz tam przy tem towarzystwie wolne"!

„Kiedy z pewnością zajęte. Wolę już postać."

Rozmowa przeszła na inny temat. J.K.

Dochód państwa wzrasta.

Warszawa. (AW.) Ministerstwo skarbu ogłasza następujące zestawienie wpływów, uzyskanych w styczniu br. w porównaniu z ilością, która wpłynęła w styczniu r. 1922. Pozycje są wyrażone w tysiącach.

Podatki	styczeń 1922	styczeń 1923
gruntowe	154.811	850.395
przemysłowe	11[illegible]87	4714.663
dochodowe	502.796	4354.232
od kapitału i rent	20.430	118.341

Ogółem wpływy wynoszą za styczeń 1922 1,464.612.000·— Mp., zaś w stycznin 1923 r. 14,088.293.000·— Mp.

Nadesłane.

„ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE KOSECKICH" Sp. Akc.

Lwów-Lewandówka. Biuro zamówień: Jagiellońska 2. Telefon 588.

FABRYKA NAJPRZEDNIEJSZYCH LIKIERÓW i WÓDEK

poleca:

DOUBLE ALLASCH ROYAL
CHERRY BRANDY
LA PASSION
MORELÓWKA
EXCELSIOR
GRIOTTE

CREME DE MOCCA
YANKE BITTERS
ROMIAK ŻYTNI
BENEDIKTINE
JOHN BULL
ŻYTNIÓWKA

Oryginalne flaszki! Wszędzie do nabycia! Świetna zawartość!

Silva rerum.

NOWY SPOSOB PRANIA BIELIZNY.

Laboratorja chemiczne Zachodu, — mieszczące już w szeregach kolb i próbówek całą mądrość wszechświata, od pierwszej podkomórki żywej — miceli białkowej, do wymykającego się zmysłowi poznania — eteronu — wydobyły niedawno z osadu na szkiełku krystalicznem — ktoby pomyślał — nowy środek prania bielizny, kolorowej, damskiej, dziecięcej i innych brudów domowych.

Metoda jest niezwyczajnie niezwykła dla profanów. Zwierzęca, fizjologiczna. Polega na zastosowaniu soków trawiennych, znajdujących się w gruczołach ślinowych zwierząt najwyższej klasy, ssaków.

Zanim poznamy działanie nowego środka, e n z j a n u, przypatrzmy się teorji prania bielizny dotychczasowym sposobem. Zabieg ten składa się z trzech procesów chemicznych. Pierwszy, najsilniej zapoznawany, moczenie bielizny, drugi właściwe pranie, trzeci: bielenie „blichowanie". Ten ostatni proces ma wiele stron ujemnych, szczególnie w mieście, (z braku idealnego czynnika bielącego słońca) używanie środków oddających tlen n. p. chlorku wapnia, niszczy w wysokim stopniu włókna, zwłaszcza w wyższej temperaturze. Praca mechaniczna wypełniająca przestrzeń drugiego procesu działa również niszcząco na włókna. Pozostaje zatem tylko nawrót do części wstępnej, udoskonalonego moczenia bielizny, tak szeroko pojętego, by ograniczało pracę mechaniczną do minimum, a chlorku wapnia nieuwzględniało.

Ale, czem jest brudna bielizna dla chemika, nie dla praczki, która wypowie bardziej fachowe i zrozumiałe dla każdego zdanie?

Właściwy brud, t. j. cząstki różnych materji, nie osadzają się bezpośrednio, same dla siebie, na włóknach prześcieradła dajmy nato, lecz pośrednio przez materje organiczne, jak ciała białkowate, tłuszcze i t. p. Pranie, polega wobec tego na rozłożeniu chemicznem tych związków i następnem usunięciu produktów analizy. Roztwory sody, nawet z dodatkiem olejku terpentynowego, teoretycznie nie spełniają zadania.

Umysł chemika sięgnął w uchyłki ciała zwierzęcego i wydobył doskonały środek rozkładczy-enzymy, które w organizmie zwierzęcym spełniają czynności wielkiego laboratorjum analitycznego. Rozkładają en gros i en detail, białka, tłuszcze i węglowodany zawarte w pokarmach, tworząc w ten sposób materjał do dalszej przeróbki na krew.

Praktyczne zużytkowanie wniosku, z porównania obydwu procesów, jednego we wnętrzu zwierzęcem, drugiego na prześcieradle, nie przedstawiało już znaczniejszych trudności.

Wzór na preparat enzymowy przeszedł z laboratorjum do fabryki, a z niej pod postacią „enzjanu" — w życie. **ek.**

Kurjer ekonomiczny.

Lwów, 27. marca.

+ **Stała Ekspozytura Targów Wschodnich w Warszawie.** Rozwój działalności Targów Wsch. nasunął konieczność utworzenia w Warszawie poza czasowemi agenturami, które zajmują się wyłącznie akwizycją wystawców, ekspozytury o charakterze stałym. Kierownictwo biura w Warszawie, ul. Marszałkowska 33, objął p. A. Jackowski.

+ **Z ruchu wiertniczego na terenach naftowych.** Wobec ograniczenia ruchu wiertniczego, który pociąga za sobą katastrofalny dla przemysłu naftowego spadek produkcji ropy, z zadowoleniem przyjąć należy, każdą wiadomość bądź to o podjęciu nowych wierceń, bądź o pomyślnych wynikach prowadzonych robót.

Ostatnio podjęła ruch wiertniczy na kop. „Oceanja" w Mraźnicy, firma Rothenberg, zaś Tow. akc. „Limanowa" ruch kopalni Wisienki również w Mraźnicy. Jednocześnie podniosła się produkcja starych kopalń „Rela-Mela-Beno", „Blochówka II" w Borysławiu i Łaszcz-Laupenmühlen w Tustanowicach.

Zaznaczyć należy, że nowe wiercenia w zagłębiu naftowem Drohobyckiem, powstają w ostatnich czasach, prawie wyłącznie w Mraźnicy, jako terenie niewyzyskanym a rokującym wielkie nadzieje.

+ **Łotwa nabywa polski tabor kolejowy.** W ubiegłym tygodniu bawiła w Warszawie delegacja kolei łotewskiej Celem pobytu były pertraktacje odnoszące się do zakupu taboru pochodzenia rosyjskiego od min. kolei żelaznej Rzpltej Polskiej. Pertraktacje są na drodze pomyślnej. Po świętach uda się delegacja polska do Łotwy celem podpisania umowy. Delegacja łotewska badała również ceny węgla w Polsce, który wypada dla niej taniej aniżeli sprowadzany z Anglji. (Pat.)

Giełda.

+ **Giełda lwowska.** Na targu akcji przemysłowych sprzedaże realizacyjne. Kursa zniżkowe przy zwiększonej podaży. Waluty spadły w cenie. Obroty naogół średnie. Chodorowskie obniżyły się z 62.000 na 57.750, P. Nafta 10.000, Browary 130.000 przy końcu 135.000, Zieleniewski z 116.000 spadł na 112.000, Pocisk 7.000, Rakszawa 41.250, Ćmielów 42.000, ostatnie transakcje 43.000, Parowozy ustaliły się przy kursie 24.500, Ojkosy 88.000, Bank Hipot. 2.200 do 2.400, Pow. Bank Kredyt. 2.400, Bank Małop. 3.200, Dolary 42.000, N. York 42.300, Zurych 8.100, Medjolan 2.000, Praga 1.250, następnie 1.280. Berlin 2.17, Wiedeń 61.25, Bukareszt 190, Czeskie korony 1.290. Tendencja naogół zniżkowa, ożywienie dość ożywione. W akcjach niekotowanych ruch ożywiony, kursa słabsze. Jaworzno 205—215.000 nieef 190—198.000, Gazy ziemne 245—255.000, Olkusz 10.500—11.500. Chybi 38—42.000, Gazolina 165—175.000, Rurociągi ef. 7.000—8.000 nieef. 6.500—7.200, Pol. Foresta 13—14.000, Machlejda 8.800—9.200, Azoty 12.500—13.500. Za akcje Rucker i Hoflinger ofiarowano 5.500 bez podaży.

+ **Akcje giełdy krakowskiej.** Pol. Tow. h. 4500 — Pharma 22000 — Polski Glob. 1000 — Żegluga Polska 1600 — Zieleniewski 115000 — Cegielski 110000 — Warsz. spół. bud. par. 28000 Trzebinia fabr. masz. 28000 — Pocisk 7000 — TPG. 45000 — Polska nafta 9500 — Fabr. przet. tł. Trzebinia 40000 — Krakus 20000 — Chodorów 65000 — Siersza elektw. 65000 — Ćmielów 45000 Pol. B. Przemysł. 4500.

+ **Giełda warszawska.** (Tel. wł.) (G) Kursy walut i dewiz zagranicznych zniżkowe. — Dolary 41750, Mk. niem. 2'02. — Obroty akcjami ożywione. — Papiery publiczne w obrotach minimalnych, jednakże po kursie zwyżkowym.

+ **Akcje giełdy warszawskiej:** Cegielski 102.000, Częstocice 185.000, Tow. akc. fabr. cukru 235.000, Warsz. kop. węgl. 190.000, Lilpoop, Rau i Löw. 87.000, Modrzejów 105.000, Ostrowieckie zakł. 71.000, Starachocice 45.000, Pocisk 8.500, Fabr. parow. 27.250, Żyrardów P1,850.000, Zieleniewski 107.000, Chodorów cukr. 61.500.

Kursa giełdy lwowskiej.

Ż = żądają, T = transakcje. Zresztą: płacą.

A) Akc. Bank.	27 marca	B) Akc. przem.	27 marca
Akc. Związk.	1000	Górka	58000
Dyskont Lw.	—	Oikos	T 88000
Handl. Pozn.	20000	Parowozy	T 24500
Hipot. akc.	T 2400	Patrja	5600
Hipot. zemel.	1000	Pezet	T 8500
Małopolski	T 3200	Pocisk	7000
Powszechny	T 2400	Pol. Glob	900
Przemysłowy	4700	Pol. Nafta	T 10000
Ziemski kred.	2200	Pol. Tow. Bud.	T 7250
B) Akc. przem.		Pol. Tow. H.	T 4200
Browar Lwow.	T 133000	Rakszawa	T 41500
Chodorów	T 62000	Siersza el.	T 8000
Karpalit	13000	Gór. Siersza	65000
Ćmielów	T 43000	Tepege	T 40000
Portland z S.	—	Tespy sól pot.	T 105000
Galicia	2,200.000	Zieleniewski	T 116000
Gafota ex	T 6600	Zegluga pol.	1000

Kursa walut Kurjer Lwowski Nr. 74	Lwów — dnia 27 marca 1922		Warszawa dnia 27 marca	Kraków dnia 27 III.	Zurych dnia 27 III.	Berlin dnia 24 III
	Gotówka	Dewizy	Dewizy			
100 Mk. pol.	—100—	—100—	—100—	100	0·01·25	50·00
1 funt ang.	194000—196000	195000—197000	194500—198000	198000-199000	25 40	97755·00
100 frs franc.	270000—272000	271500—273500	277500—280000	27250—27250	35·70	13560·60
100 fr. szwaj.	792000—800000	802000—810000	776500—786500	77750—80000	100·00	38530·34
100 frc. belg.	240000 - 242000	241000—243[illegible]	239800—243500	24500—24500	28·60	14620·08
100 K czesk.	122500—124500	124500—126500	125000—128000	12350—12700	16·07	618·94
100 K węg.	1100—1120	1190—1210	—·—	1120—1120	—·11	4·43
100 K austr.	60 - 61	60—61	60·00—61·00	00·59—00·60	—·0075	28·97
100 M niem.	205—210	208—214	200—207	2·03—2·05	0·02·60	100·—
1 Dolar am.	41750—42250	42150—42650	41540—42000	42000—42200	541·50	20862·71
100 Lir wł.	19900—201000	199000—201000	210000—210000	20200—20200	26·65	1020·45
100 Lei rum.	185000—19500	18500—19500	—·—	129—129	5·45	94·65
100 guld. hol.	1600000—1620000	1620000—164000	16300—16400	16590—16750	213·50	8229·37
100 K norw.	—·—	P 33500—34000	—·—	—	98·25	3775·53
100 K duńsk.	—·—	58000—62000	—·—	—	102·75	4027·40
100 K szw.	—·—	—·—	—·—	—	142·00	5546·10

UWAGA: „P" oznacza kursa poprzednie, ostatnio notowane

Nadesłane.

Żądajcie bezpłatnie!

Przyślijcie nam kartę pocztową ze swym adresem, a wzamian otrzymacie **zupełnie bezpłatnie** ilustrowany katalog wszelkiego rodzaju wykwintnych wyrobów sukiennych i manufaktury niezbędnych w każdym domu.

W ten sposób zapoznacie się szczegółowo z najlepszymi wyrobami pierwszorzędnych fabryk i tow. akcyjnych i przekonacie się, jaka olbrzymia różnica jest między naszemi cenami fabrycznemi a cenami w Waszej miejscowości.

Adresujcie:

Firma Handlowa

BERNSZTEIN i Ska

Białystok. 2043

składy fabryczne.

Listy z kraju.

Żółkiew, w marcu.

(Korespondencje własne).

O LEPSZE POŁĄCZENIE KOLEJOWE DLA ŻÓŁKWI.

Przy układaniu nowego letniego rozkładu jazdy, który prawdopodobnie obecnie stanowi przedmiot rozpatrywania, należy wziąć pod rozwagę fakt, że tutejszy historyczny gród został od zaprowadzenia nowego rozkładu jazdy z dniem 1. czerwca 1922 mocno skrzywdzonym i to ze szkodą nie tylko dla miasta ale i kształcącej się młodzieży.

O ileby za zmianą tego połączenia nie przemawiały pewne względy komunikacyjne z sercem Państwa, należałoby wprowadzić jeszcze jeden pociąg, odchodzący stąd w godzinach wieczornych do Lwowa i tem samem umożliwić oglądanie miejsc zabytków, pamiątek historycznych, zwiedzenie Haraju, huty szkła itd. i powrót jeszcze tego samego dnia do domowych pieleszy.

Pociąg Nr. 2213 mógłby wobec powszechnego zaprowadzenia godzin urzędowych o 8. rano i rozpoczęcia nauki w szkołach również o tej samej porze — odejść stąd o godzinę później i nie narażać z powodu przybycia wczesnego tego pociągu do Lwowa (6·5 rano) młodzieży szkolnej na wałęsanie się aż do otwarcia szkół, a publiczność na trwonienie tak drogiego czasu od przybycia aż do otwarcia urzędów i handli.

Oby ten głos podniesiony już kilkakrotnie w tej sprawie nie był więcej „vox clamantis in deserto" i w uszach powołanych czynników znalazł należyty oddźwięk. **(he).**

Nowe książki i pisma.

(s) **L'Europa Orientale.** Wyszedł pierwszy zeszyt tegoroczny wydawnictwa rzymskiego „Instito per l'E. O." (Via Nazionale 89), zawierający artykuły o stosunku Rzymu do Dacji, o literaturze białoruskiej, obszerne przeglądy: polityczny, gospodarczy, kulturalny i bibljograficzny spraw wsch.-europejskich z szczególnem uwzględnieniem słowiańskich. W końcu sprawozdanie instytutu, z którego dowiadujemy się, że towarzystwo, rozwijające się dzięki poparciu państw wsch.-europejskich m. i. Polski, kupiło wielką bibljotekę ś. p. prof. Szmurty, a wśród darów otrzymało największy od warszawskiego klubu polsko-włoskiego „Leonardo da Vinci". W pracowni znajduje się 250 czasopism; po włoskich najwięcej jest polskich, gdyż 36.

(s) **„Sylwan".** Pojawił się numer marcowy, zawierający na wstępie przedruk artykułu prof. Krzemieniewskiego, zamieszczonego w numerze 46 naszego dziennika, kilka uwag T. Krygowskiego o urządzeniu gospodarstwa lasowego, artykuł inż. prof. Kochanowskiego o uporządkowaniu ciężarów gruntowych w Małopolsce i i.

(s) **„Wielka bibljoteka".** Nasi klasycy nie mieli szczęścia dotąd. Wydania zbiorowe były drogie, zazwyczaj rozschwytane, wydania popularne, różne „Mrówki" i „Zuckerkandle" często wydane pobieżnie. A i komentowane wydania, ukazujące się obecnie są często zbyt wygórowane w cenie (Za „Zemstę", książkę szkolną, płaciło się ub. tygodnia 3.600 mk!) Instytut wydawniczy „Bibljoteka polska" dokonywa dzieła bardzo chlubnego: wydaje klasyków naszych, arcydzieła najcelniejsze w kieszonkowym formacie, na świetnym papierze, czcionkami estetycznemi i odpowiadającemi warunkom optycznym czytelnictw-

Śluby panieńskie i Zemstę Fredry wydał **Vrtel-Wierczyński, Niemcewicza Śpiewy historyczne** na podstawie wydań z r. 1816 1819 i 1835 wydał **Bruchnalski.** Opuszczono na niem obszerne, prozaiczne „Przydatki" Niemcewicza, nie odpowiadające treścią dzisiejszej historjografji polskiej, tudzież ryciny i nuty muzyczne; „Przemowę" skrócono. Pieśń „Bogarodzicę" dano w rekonstrukcji dzisiejszej, — w datach, znajdujących się przy tytułach, poprawiono omyłki, a przy dacie urodzenia położono lata panowania. Form językowych nie tknięto, pisownię i przecinkowanie zmodernizowano, błędy widocsne tekstu usunięto.

Słowackiego Jana Bieleckiego, Ojca zadżumionych i Lillę Wenedę wedle pierwodruków wydał **Vrtel-Wierczyński Kochanowskiego Odprawę posłów greckich i Treny** wydał wedle wydania r. 1585 **Brückner. Pan Tadeusz** ukazuje się w redakcji **Bruchnalskiego,** oparty w wyd. 1838 i 1844 Z **Krasińskiego** dostajemy **Irydjona i Niebeską Komedję Asnyka Album pieśni** zestawiono, **Norwid** jest reprezentowany przez **Promethidion, Krakusa Wandę.** Prócz pisarzy polskich wydała „Wielka bibljoteka" w tej serji 17-numerowej **Ibsena** (Braw), **Szekspira** (Król Lear) i **Schillera** (Dziewica Orleańska). Mała uwaga: nadzwyczaj skromna a piękna okładka (rys. Kamiński) — Wobec niskiej ceny (niektóre tomy kosztują tyle, ile bilet tramwajowy) z radością witamy to niezbędne dla młodzieży i ludu wydawnictwo a oczekujemy nowych tomów, zapowiadających m. i. Kaczkowskiego, Witkiewicza, Carducciego, Silvia Pellico, których absolutnie dostać nie można.

Stanisław Szpotański. Adam Mickiewicz i jego epoka. Warszawa-Kraków. 1922. (J. Mortkowicz). Tom III. poświęcono działalności politycznej Mickiewicza. Do rozprawy dołączono anneksy, przedruki źródeł.

„Odzież", ilustrowany kwartalnik dla krawców i zawodów, trudniących się krojem i szyciem, opuścił prasę nakładem Wojciecha Samarzewskiego w Król. Hucie. Pierwszy zeszyt wielkiego formatu zawiera następujące artykuły: Od wydawnictwa. Zmiana mody. O kroju dla krzywych i garbatych. Krawiectwo damskie. Przegląd mód. Ze zjazdu krawców. Rozwój krawiectwa. Mody. Wynalazki. Obecne położenie. Referat wygłoszony na zjeździe krawców: „Czem się trudnić w sezonie martwym. Kurs nauki kroju. Ze życia spółek, cechów i towarzystw. Cennik za fason. Spis cechów w województwie śląskim. Konkurs na wzory. Sławni krawcy. Od redakcji. Źródła zakupu. Ogłoszenia.

Dla obfitości materjału zasługuje to pismo istotnie na uznanie i poparcie. „Odzież" zawiera wszystko, co może krawca interesować i korzyść mu przynieść. Cena 2500 mk. Adres: „Odzież" Wojciech Samarzewski, Król. Huta, Wolności 76.

(x) **Hodowla drobiu.** Ukazał się znowu, dzięki powstaniu we Lwowie „Spółdzielczego Zw. jajczarskiego", miesięcznik, ilustrowany bogato, poświęcony sprawom hodowli drobiu i handlu jego produktami. Adres red. i admin.: Kopernika 20. Cena zeszytu 1000 mk. Leżący przed nami zeszyt, zawierający artykuły o akcji centralnych organizacji rolniczych w Małopolsce w sprawie uregulowania eksportu jaj, o dwóch nieznanych chorobach zakaźnych kur, bogaty dział rozmaitości i kronikę. Pismo zasługuje na uwagę, ze względu na ważną gałąź gospodarstwa narodowego, którą reprezentuje, tak długo po dyletancku lekceważoną. W przyszłości powinna redakcja wciągnąć i dział królikarstwa w swe rozważania.

SPORT.

Delegacja sportowa u Prezydenta Państwa. Dnia 27. bm. została przyjętą przez p. prezydenta Rzpltej na audjencji delegacja centrali polskich akademickich związków sportowych, z dziekanem prof. Drem Edwardem Strasburgerem na czele. P. prezydent przyjął delegację bardzo życzliwie zainteresował się żywo ruchem sportowym i obiecał swe poparcie. (Pat.)

Nowy typ płatowców wyścigowych. Towarzystwo lotnicze Glocestershire obmyśliło konstrukcję małych wyścigowych samolotów o pojedynczym motorze posiadającym siłę 45. K. m. Użycie tych samolotów pozwoli Anglji do odzyskania rekordu światowego szybkości obliczając że samoloty te posuwać się będą z szybkością 250 do 260 mil angielskich na godzinę tj. około 420 klm. (Pat.)

Sukcesy Czechów w piłce nożnej. „Victoria Žižków pobiła 24 bm. w Barcelonie, hiszpański klub „Espagnol" 2 : 0. „Sparta" (pragska) pobiła w Pradze wiedeńskich „Amatorów" 6 : 0 (0 : 0). Te dwa zwycięstwa, nie najlepszej w Czechach „Victorji" i mistrzowskiej „Sparty" zapowiadają i na ten rok dobre wyniki czeskiej piłki nożnej. „Amatorzy" to przecież klub, który pretenduje do miana najlepszego klubu Europy. **R. W. H.**

Do Szanown. Prenumeratorów „KURJERA LWOWSKIEGO"

Prosimy uprzejmie o jak **najrychlejsze nadesłanie prenumeraty** —

na kwiecień

wraz z ewent. **zaległością**, celem uregulowania nakładu. — Wypłata kwot wpłaconych na czeki Pocztowej Kasy Oszczędn. następuje po upływie 8 do 10 dni, z tego powodu najrychlejsza wysyłka prenumeraty jest wskazaną w interesie Szan. Prenumeratorów,

Na czekach lub przekazach wymienić należy, na jaki cel służyć ma nadesłana kwota, prenumerata, ogłoszenie, składki.

Cena pojedynczego numeru 500 m.

Cena prenumeraty wynosi:

We Lwowie miesięcznie do odbierania w administracji „Kurjera Lwowskiego"	11 500 m.
We Lwowie z odnoszeniem do domu	13.000 m.
Z przesyłką pocztową w całej Polsce	13.000 m.
Za granicą miesięcznie	16.000 m.

Fortepian dobry, krótki sprzedam okazyjnie. Zimorowicza 6, drzwi 3.

Tanio na Święta!!!

KAPELUSZE, Habiga, Borsalino, Plessa i Hückla, Koszule zagran., kołnierze, krawatki i t. p. **już z 10% opustem** poleca **Magazyn mód męskich** 3674 **REISS i Ska Lwów, Jagiellońska 5.**

Do kupienia albo dzierżawy poszukiwana ewentualnie w drodze zamiany za 3 wspaniałe domy w Berlinie **realność fabryczna** średniej wielkości, jeżeli możliwe z kominem w większem mieście Polski albo w pobliżu miasta. Oferty pod „Fabriksrealität" do ekspedycji anonsów Eduard Braun, Wiedeń I. Strobelgasse 2.

„APOLLO" we środę 28. marca br. JEDNA Z WIELU W główn. roli Djana Karenne. Nadto: Pogrzeb śp. Józefa Bilczewskiego arcybiskupa lwowsk.

BANK ZJEDNOCZENIA T. A. w POZNANIU
ODDZIAŁ we LWOWIE
UL. AKADEMICKA 14. TEL. 285 i 953.
49
przyjmuje wkładki i udziela pożyczek w złotych polskich po kursie dziennym.

SPÓŁKA AKCYJNA EKSPLOATACJI SOLI POTASOWYCH
Dyrekcja Lwów, pl. Smolki 5.
Kopalnie:
KAŁUSZ. STEBNIK.
P. T. ROLNICY!
pragnący otrzymać natychmiast sole potasowe i Kainit jeszcze na sezon wiosenny --- nabyć je mogą w BIURZE SPRZEDAŻY SPÓŁKI AKCYJNEJ EKSPLOATACJI SOLI POTASOWYCH --- LWÓW, pl. Smolki 5. II. p. (osobiście w Biurze Sprzedaży od 9-14 lub pisemnie).
Na żądanie wysyłamy bezpłatnie warunki sprzedaży i cenniki.
SZYBKA DOSTAWA! ZMNIEJSZONE KOSZTA!
SPRZEDAŻ HURTOWNA — TYLKO CAŁOWAGONOWA!
3658

Kupno i sprzedaż.

Walce i kamienie młyńskie poleca M. Steinhaus, Lwów, Krasickich 18 A. 3586

Cement wagonowo, Papę, Dachówkę, Izolację korkową, Karbolineum, Dźwigary budowlane, Żelazo, Rury po cenach konkurencyjnych dostarcza „PILOT", Lwów, Batorego 4. 3654

Kilka majątków ziemskich z budynkami, kamienice z mieszkaniem, willa z ogrodem sprzeda Ajeneja, Lwów, Chorążczyzna 27. 3662

Maszynę do pisania instrument uniwersalnobusolowy, sprzedam — Dołkowski, Zimorowicza 6. 3673

Różne.

Szczepan Grygiel, ur. 26 grudnia 1897, w Monasterzyskach, zgubił kartę zwolnienia wydaną przez kadrę 52 p. p. w Złoczowie. Dokument powyższy unieważnia się. 3680

Czas odnowić przedpłatę.

Dla amatorów porteru przygotowaliśmy na święta
PORTER IMPERIAL
wysoko procentowy z wyborowego słodu. Do nabycia w restauracjach i pokojach do śniadań tylko w oryginalnych flaszkach z marką ochronną na etykietach i korkach.
LWOWSKIE TOWARZYSTWO AKCYJNE BROWARÓW.

WALCE oraz wszelkie maszyny tudzież szwajcarską gazę, gurty, pasy i siatki dostarcza natychmiast ze składu firma Riesel, Schieber i Friedländer, Lwów ul. Brajerowska 11 A, II. p. 3584

NA ŚWIĘTA!
WINA
austrjackie
węgierskie
francuskie
hiszpańskie
włoskie
greckie
i inne
poleca 3676
HANDEL HERBATY i KAWY
EDMUNDA RIEDLA
Lwów, ul. Rutowskiego 3.

Blachę mosiężną i miedzianą
o różnych grubościach oraz
miedź rafinowaną w blokach
poleca ze składu
Spółka Techniczno-Przemysłowa
R. Godycki — Ćwirko i S-ka
Warszawa, ulica Nowowiejska Nr. 14.
Telefon 25-05.
Wyłączne przedstawicielstwo 1363
Ruty miedzi Tow. Akc. w Poznaniu.

Przedstawicielstwo
na miasto i okręg LWÓW
udzielimy solidnej firmie branży meblowej. Fabryka giętych krzeseł i wyrobów tapicerskich
„BUCZYNA"
Bydgoszcz, Sienkiewicza nr. 15-16.

Drukiem A. Goldmana, Lwów Sykstuska 13. Odpowiedzialny redaktor: Tadeusz Strowski.